

Accountantsverslag 2022

Gemeente Rozendaal

Definitief Concept
7 juni 2023

Aan de gemeenteraad van de gemeente Rozendaal

Doetinchem, 4 juli 2023

Geachte raadsleden,

Wij hebben de jaarrekening 2022 van uw organisatie gecontroleerd. In dit verslag brengen wij de hoofdzaken van onze bevindingen en aanbevelingen vanuit de controle onder uw aandacht. Daarnaast besteden wij aandacht aan de jaarrekening zelf en aan de interne beheersing.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het College van B&W. Op basis van onze controle geven wij een onafhankelijk oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening. Daarnaast hebben wij beoordeeld of de programmaverantwoording en de overige gegevens in overeenstemming zijn met de jaarrekening. Ons oordeel over de jaarrekening komt tot uitdrukking in de controleverklaring.

Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag afgestemd met de portefeuillehouder Financiën, de gemeentesecretaris, de concerncontroller en een vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie. Wij hebben deze rapportage besproken tijdens de bijeenkomst de auditcommissie op 20 juni 2023.

Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

dhr. R.H. Gosselink- Wolbrink RA

Inleiding

Waar bent u naar op zoek ?

Inhoudsopgave

1. Kernpunten

2. Onderbouwing
oordeel

3. Aandachtspunten
Raad

4. Jaarrekening

5. Interne beheersing

6. SiSa

7. Onze
verantwoordelijkheid
en afsluiting

Bijlage 1
Fraude en continuïteit
controleverklaring

Bijlage 2
SiSa tabel fouten en
onzekerheden

Wij hebben de jaarrekening 2022 van uw organisatie gecontroleerd. Wij informeren u in dit verslag over de bevindingen uit onze controle. De hoofdzaken hebben wij hier opgenomen.

De controleverklaring 2022

Als u de jaarstukken ongewijzigd vaststelt, kunnen wij de volgende oordelen geven:

- **Een goedkeurend oordeel voor de getrouwheid**
- **Een goedkeurend oordeel voor de rechtmatigheid**

Onze controle resulteerde in enkele kleinere aanpassingen in de jaarstukken. Deze zijn in de voorliggende versie verwerkt.

Fraude en financiële risico's

In onze controleverklaring beschrijven wij met ingang van 2022 op welke wijze wij bij de controle hebben ingespeeld op risico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Daarnaast beschrijven wij onze controleaanpak voor de veronderstellingen voor de financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Voor wettelijke controles - zoals deze - is het verplicht om over deze twee punten te rapporteren. In bijlage 1 staan de teksten die wij zullen opnemen in de controleverklaring.

Saldo van baten en laten

Het jaar 2022 is met een positief resultaat van € 448.380 afgesloten. In de jaarstukken is een toelichting gegeven op de totstandkoming van dit resultaat.

De benodigde weerstandscapaciteit voor het afdekken van risico's is € 0,4 miljoen en de beschikbare weerstandscapaciteit is € 4,3 miljoen. De financiële positie van uw gemeente is per eind 2022 toereikend.

1. Kernpunten

De grote maatschappelijke opgaven zoals de woningnood, klimaatverandering en energietransitie maken dat de middelen in de komende jaren nog wel nodig zullen zijn. Het is onzeker wat gemeenten van het Rijk mogen verwachten, zeker ook na 2026/2027. Deze onzekerheid en de dreigende begrotingstekorten maken het erg lastig om structureel beleid te maken en te investeren in de maatschappelijke opgaven die er zijn.

Interne beheersing op orde

De interne beheersing voldoet aan de daaraan te stellen eisen en past bij de omvang van uw organisatie. Wij hebben nog enkele verbeterpunten geadviseerd.

Een aandachtspunt blijft de aansturing en verantwoordingsinformatie van Rheden en de Connectie. Het op afstand plaatsen van taken neemt de verantwoordelijkheid voor de gemeente Rozendaal inzake de interne beheersing niet weg.

Met ingang van 2023 legt het College van B&W verantwoording over het rechtmatig handelen af in de rechtmatigheidsverantwoording. Deze wordt opgenomen in de jaarrekening. Uw organisatie heeft hierop actie ondernomen door hiervoor formatie aan te stellen. De nadere uitwerking zal in 2023 plaatsvinden.

Controleproces goed verlopen

Wij hebben voldoende controle-informatie verkregen om een controleverklaring te verstrekken. Wij bedanken de medewerkers van de gemeente Rozendaal voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van deze rapportage.

De financiële uitkomsten van de controle op een rij

Onderstaand hebben wij een overzicht opgenomen van de niet in de jaarrekening 2022 verwerkte controleverschillen en de resterende onzekerheden. Met u hebben wij een afspraak gemaakt, welke afwijkingen wij in dit verslag vermelden. U heeft ons gevraagd in ieder geval alle afwijkingen groter dan de goedkeuringstolerantie aan u te rapporteren.

Omschrijving	Getrouwheid		Rechtmatigheid	
	Fouten €	Onzeker- heden €	Fouten €	Onzeker- heden €
Uitgaven zorgaanbieders WMO en Jeugd		122.000		122.000
Persoonsgebonden budget (SVB)		27.000		27.000
Oninbaarheid debiteuren		18.000		18.000
Totaal		167.000		167.000
Goedkeuringstolerantie voor fouten (1%)	59.000			
Goedkeuringstolerantie voor onzekerheden (3%)	177.000			

2. Onderbouwing oordeel

Getrouwheid en rechtmatigheid

De niet-gecorrigeerde controleverschillen en de resterende onzekerheden blijven onder de goedkeuringstoleranties van 1% respectievelijk 3%, zoals deze met u zijn afgesproken, .

WNT

In de jaarrekening 2022 is de verantwoording over de WNT overeenkomstig de wettelijke vereisten opgenomen.

SiSa

Bij de controle op de SiSa-verantwoording zijn geen belangrijke afwijkingen gezien.

Jaarverslag

Wij hebben geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen het jaarverslag (de programmaverantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening.

Onderstaand geven wij een nadere toelichting op de geconstateerde fouten en onzekerheden

Uitgaven zorgaanbieders WMO en jeugd

Over de geleverde zorg in natura hebben we in 2022 voor € 269.000 controleverklaringen van zorgaanbieders ontvangen. Voor het resterende deel van de uitgaven aan zorgorganisaties, € 122.000, is geen (goedkeurende) controleverklaring ontvangen of zijn het kleinere zorgaanbieders, waarmee afspraken zijn gemaakt om geen controleverklaring aan te leveren. Dit bedrag is als onzekerheid aangemerkt.

In 2022 zijn met een aantal zorgaanbieders voor jeugdvoorzieningen nieuwe lumpsum-contracten afgesloten. Over deze betalingen is geen zekerheid ontvangen over de van deze zorgaanbieders geleverde prestaties. Dit leidt tot een verhoging van de onzekerheid van € 116.000.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de geleverde prestaties van deze lumpsum contracten op een andere wijze te volgen, bijvoorbeeld aan de hand van managementinformatie, KPI's of gespreksvastleggingen.

Daarnaast hebben wij het College van B&W geadviseerd voor deze zorgaanbieders zelf de geleverde prestatie vast te stellen aan de hand van interviews bij de burgers.

2. Toelichting oordeel

Persoonsgebonden budget (PGB)

Het totale bedrag van € 27.000 dat aan PGB's voor de WMO en de Jeugdzorg is betaald moeten wij als onzeker aanmerken. Er is geen interne controle uitgevoerd op het toekenningsproces en er heeft geen interne controle op de levering van de zorg plaatsgevonden. Tevens is tussentijds geen beoordeling uitgevoerd op de uitnutting van de PGB-budgetten.

Wij hebben het College geadviseerd om in 2023 de interne controles uit te (laten) voeren teneinde de onzekerheid te reduceren.

Oninbaarheid debiteuren

Per 31 december 2022 is sprake van een tweetal vorderingen waarvan *mogelijk* een risico wordt gelopen op de (on)inbaarheid. In de financiële verordening van de gemeente Rozendaal is gesteld dat een voorziening voor dubieuze debiteuren alleen mag worden ingesteld indien het risico groter dan € 35.000 wordt ingeschat. Derhalve zijn deze posten niet opgenomen in de voorziening oninbaarheid.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd actie te ondernemen op de inning van deze vorderingen.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de financiële verordening op bovenstaand punt aan te passen en toe te voegen dat een voorziening oninbaarheid wordt gevormd op basis van een beoordeling van de (on)inbaarheid van de individuele vorderingen.

Van de Raad hebben wij 2 aandachtspunten meegekregen. Wij hebben u hierover deels in onze managementbrief d.d. 4 november 2022 geïnformeerd en hebben deze met de controlecommissie besproken op 15 november 2022 Volledigheidshalve rapporteren wij hierover ook in dit verslag.

3. Aandachtspunten Raad

Aandachtspunten en bevindingen

1. Stand van zaken voorbereiding rechtmatigheidsverantwoording

In de voorbereiding van de rechtmatigheidsverantwoording onderscheiden wij een aantal stappen. Bij de gemeente Rozendaal staat de voorbereiding van de rechtmatigheidsverantwoording nog in de kinderschoenen. Door het aannemen van nieuw personeel in 2023 zijn de voorbereiding van de rechtmatigheidsverantwoording en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden belegd.

Stap 1. Aanpassing interne regelgeving (verordeningen)

Als gevolg van de wetswijziging dienen een aantal documenten waarin wordt gerefereerd aan de inrichting van de interne en accountantscontrole, te worden aangepast. De verantwoordelijkheid voor het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording door het College en het oordeel van de accountant dat zich vanaf 2023 beperkt tot getrouwheid, inclusief het oordeel over de opgestelde rechtmatigheidsverantwoording, worden gesplitst. De aanpassing zal zich voordoen in de volgende documenten:

- De financiële verordening
- De controleverordening
- Het controleprotocol

Wij hebben het College geadviseerd deze aanpassingen met terugwerkende kracht naar 1 januari 2023 door te voeren.

Van de Raad hebben wij 2 aandachtspunten meegekregen.

3. Aandachtspunten Raad

Aandachtspunten en bevindingen

1. Stand van zaken voorbereiding rechtmatigheidsverantwoording

Stap 2. Intern controle plan

Om de rechtmatigheidsverantwoording een juiste basis te geven is het raadzaam voorafgaand aan de werkzaamheden een intern controleplan op te stellen waarin onder meer aangegeven wordt:

- Het theoretisch kader van de verbijzonderde interne controle;
- Welke processen worden onderkend en de daarbij behorende risico's;
- Wie is verantwoordelijk voor welk proces;
- Wat zijn de hoofdlijnen van de interne controle per proces;
- Wie is eindverantwoordelijke voor de verbijzonderde interne controle;
- Wie voert de verbijzonderde interne controle uit, wanneer en wat is de organisatorische positie van de interne controleur;
- Wat zijn de communicatielijnen over de bevindingen;
- Hoe wordt de opvolging van de bevindingen/aanbevelingen bewaakt.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd dit plan op te stellen en vast te laten stellen.

Verder hebben het College van B&W geadviseerd, op basis van de landelijke richtlijnen voor de rechtmatigheidsverantwoording, de interne controles van de volgende processen aan het intern controleplan toe te voegen:

- *Het intern inkoopbeleid;*
- *Overschrijdingen op de drempel van het schatkistbankieren en de renterisiconorm;*
- *Naleving van het beleid van Misbruik en Oneigenlijk gebruik.*

Van de Raad hebben wij 2 aandachtspunten meegekregen.

3. Aandachtspunten Raad

Aandachtspunten en bevindingen

1. Stand van zaken voorbereiding rechtmatigheidsverantwoording

Stap 3. De uitvoering van de verbijzonderde interne controle

De uitvoering van de verbijzonderde interne controle is nog niet formeel belegd. Voor de uitbestede taken aan de Connectie en Rheden blijft Rozendaal verantwoordelijk. De daarvoor uit te voeren werkzaamheden kunnen deels worden uitgevoerd door de betreffende organisaties.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd voor de uitvoering per proces in beeld te brengen wie wat zal gaan doen en dat met de organisaties af te stemmen en onderdeel te maken van de dienstverleningsovereenkomst.

Voor de uitvoering is het van belang toetspunten op basis van het proces en het normenkader te bepalen. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van software applicaties.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd vooraf te bepalen hoe de vastlegging van de verbijzonderde interne controle zal worden ingezet.

De verbijzonderde interne controle van het sociaal domein (WMO, Jeugd, PW) zal door Rheden worden uitgevoerd.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd hiervoor een actualisatie in de dienstverleningsovereenkomst op te nemen waarin de afspraken zijn vermeld over:

- *Waarvoor is Rheden precies verantwoordelijk en op welke termijn?*
- *Welke informatie levert Rheden aan Rozendaal op?*
- *Hoe kan Rozendaal de uitgevoerde verbijzonderde interne controle beoordelen?*
- *Wat zijn de resultaten van de uitgevoerde interne controles?*

Stap 4. Communicatie van de bevindingen

De hoofdlijnen van de uitgevoerde werkzaamheden, de voortgang en de uitkomsten van de verbijzonderde interne controle zullen periodiek gerapporteerd worden aan de organisatie, de gemeentesecretaris en het College.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de rapportage lijnen en termijnen te bepalen en deze in 2023 in- en uit te voeren.

Van de Raad hebben wij 2 aandachtspunten meegekregen

3. Aandachtspunten Raad

Aandachtspunten en bevindingen

2. Stand bestemmingsreserves en voorzieningen

Kaderstelling

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Bestemmingsreserves zijn onderdeel van het eigen vermogen van de gemeente en er is daarmee een grote beleidsvrijheid voor de raad om bestemmingsreserves al dan niet voor een bepaald doel in te zetten. Het wettelijke kader voor reserves is in artikel 43 van het BBV opgenomen:

➤ *Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven (artikel 43 lid 2)*

Dit wettelijk kader is nader uitgewerkt in lokale kaders in de financiële verordening van de gemeente Rozendaal.

Daarnaast schrijft het BBV in artikel 54 van het BBV een verplichte toelichting op de reserves voor:

➤ *De aard en de reden van elke reserve*

➤ *Een overzicht met daarin per reserve het saldo aan het begin van het jaar, de toevoegingen of onttrekkingen in het jaar en het saldo aan het einde van het jaar*

Voor voorzieningen is een uitgebreider wettelijk kader opgenomen in het BBV in artikel 44. Voorzieningen zijn geen onderdeel van het eigen vermogen. De beleidsvrijheid voor het vormen van voorzieningen is beperkt. Voorzieningen mogen alleen opgenomen worden onder bepaalde omstandigheden, bijvoorbeeld aanwijsbare risico's en verplichtingen, egalisatie van onderhoud of middelen van derden met een specifiek doel.

Wij hebben vastgesteld dat reserves en voorzieningen en de toelichting daarop, in overeenstemming met het BBV zijn verantwoord in de jaarstukken.

Van de Raad hebben wij 2 aandachtspunten meegekregen

3. Aandachtspunten Raad

Aandachtspunten en bevindingen

2. Stand bestemmingsreserves en voorzieningen

Financiële verordening

In de financiële verordening is in artikel 13 een aantal kaders voor reserves en voorzieningen opgenomen:

- *In de begroting en de jaarrekening vindt geen toerekening van rente over de reserves en voorzieningen aan de taakvelden plaats (artikel 13 lid 1)*
- *De vorming, opheffing en besteding van reserves en voorzieningen vindt bij voorkeur bij begroting(swijziging) en jaarrekening plaats (artikel 13 lid 2)*
- *Bij een voorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen wordt minimaal het specifieke doel van de reserve en de voeding van de reserve aangegeven (artikel 13 lid 3)*

Wij hebben vastgesteld dat aan bovenstaande voorwaarden is voldaan.

Notitie reserves en voorzieningen

In de financiële verordening van de gemeente Rozendaal is in artikel 13 lid 4 het volgende over een eventuele nota reserves en voorzieningen geformuleerd:

- *Wanneer daartoe aanleiding bestaat kan het college aan de raad een afzonderlijke notitie reserves en voorzieningen ter besluitvorming voorleggen.*

Een nota reserves en voorzieningen kan als een instrument voor het financiële beheer en de verantwoording van gemeente gebruikt worden. Het helpt bij het plannen en beheren van financiële middelen, het waarborgen van transparantie en het naleven van wettelijke vereisten. Door het opstellen van een dergelijke nota kunnen afspraken tussen de Raad en het College van B&W worden vastgelegd hoe om te gaan met de inzet van middelen voor specifieke doeleinden.

In de begroting en jaarrekening worden de bestemmingsreserves toegelicht met het doel, de mutaties en de toekomstige claims. Deze zijn dusdanig toegelicht dat een notitie reserves en voorziening niet noodzakelijk lijkt.

Van de Raad hebben wij 2 aandachtspunten meegekregen

3. Aandachtspunten Raad

Aandachtspunten en bevindingen

2. Stand bestemmingsreserves en voorzieningen

Stand van zaken per 31 december 2022

Op de balans van de gemeente Rozendaal staan per 31 december 2022:

- Een algemene reserve
- 9 bestemmingsreserves
- 2 voorzieningen

In de paragraaf weerstandsvermogen is een nadere toelichting gegeven van het doel van de reserves, de claims en een toelichting op de mutaties.

Het aantal bestemmingsreserves is vrij te bepalen door de Raad. Sinds een aantal jaren worden ook toekomstige claims op de Algemene Reserve gelegd. Per 31 december 2022 zijn er 9 claims op de algemene reserve gelegd voor toekomstige uitgaven. Deze zijn toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen in het jaarverslag. De omvang van deze toekomstige reserveringen is beperkt, met uitzondering van de claim inzake het fietspad Kluizenaarsweg en de digitale agenda.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de claims op de Algemene Reserve ten behoeve van het fietspad Kluizenaarsweg in de bestemmingsreserve fietspaden op te nemen en de claim ten behoeve van de digitale agenda in de bestemmingsreserve digitalisering om zo een eenduidige lijn te volgen in de plek van de reservering van de middelen.

In het verloopoverzicht van de bestemmingsreserves is het saldo van de bestaande claims per bestemmingsreserve toegelicht. Deze claims betreffen reeds genomen raadsbesluiten. Op basis van deze claims kan gesteld worden dat bij de volgende bestemmingsreserves geen sprake meer is van beleidsvrijheid voor de inzet:

- Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten
- Bestemmingsreserve energietransitie
- Bestemmingsreserve fietspaden

En deels de bestemmingsreserve digitalisering (nog € 32.358 vrij in te zetten).

Van de Raad hebben wij 2 aandachtspunten meegekregen

3. Aandachtspunten Raad

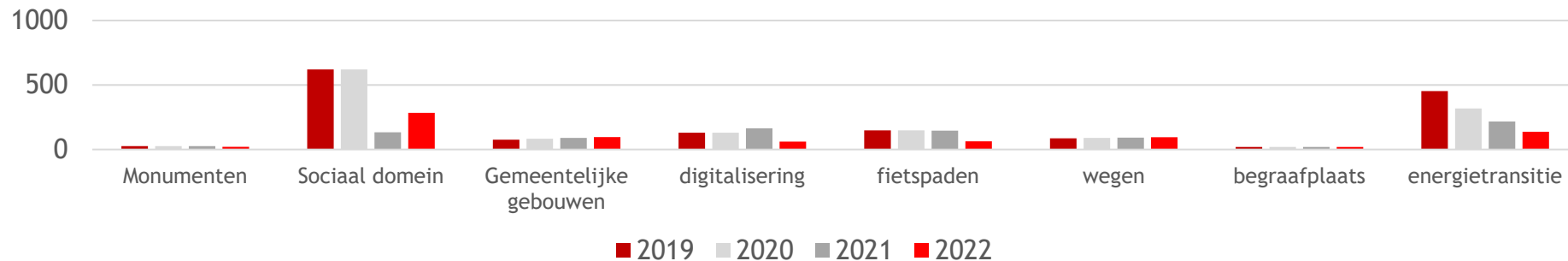
Aandachtspunten en bevindingen

2. Stand bestemmingsreserves en voorzieningen

Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij naar de paragraaf schattingen in dit accountantsverslag. ↩

Uit het verloop van de afgelopen jaren (2019 tot en met 2022) kan gesteld worden dat de bestemmingsreserves ten opzichte van 2019 ingezet zijn voor de daartoe bestemde doelen. De bestemmingsreserve kapitaallasten is hier voor dit beeld niet meegenomen.

Verloop bestemmingsreserves 2019-2022

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt zijn de gereserveerde middelen in de afgelopen jaren ingezet.

Van de bestemmingsreserve begraafplaatsen is geen gebruik gemaakt in de afgelopen jaren, evenals de bestemmingsreserve monumenten, maar deze zijn beiden van beperkte omvang.

Jaarstukken en zekerheid

4. Jaarrekening

Financiële positie

Kwaliteit jaarstukken

Begrotings-
rechtmatigheid

Overige bevindingen

De jaarrekening geeft inzicht in de totstandkoming van het resultaat over 2022 en de financiële positie op 31 december 2022.

Saldo van baten en lasten

Het jaar 2022 is gestart met een begrotingssaldo van € 51.570 positief. De begroting is gedurende het jaar een aantal keren aangepast. Het saldo van de baten en lasten over het jaar 2022 bedraagt € 448.380 positief. Ter illustratie is dit weergegeven in de tabel hiernaast.

Het positieve resultaat ten opzichte van de definitieve begroting van € 214.000 is voor een groot deel beïnvloed door:

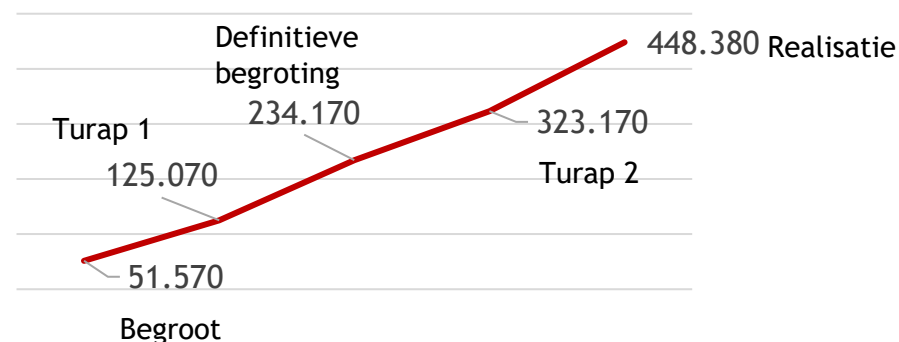
- De winst op de grondexploitatie de Del (€ 259.000);
- De lagere kosten voor personeel, ICT en afval (€ 181.000);
- De hogere kosten in het sociaal domein (€ 284.000).

In de jaarrekening is een korte toelichting van dit resultaat gegeven bij het overzicht van baten en lasten. Daarnaast is per programma een toelichting gegeven op de vraag 'wat heeft het gekost'.

Incidentele baten en lasten

De incidentele lasten bedragen € 267.000 en de incidentele baten bedragen € 218.000. Uit de analyse blijkt dat een groot deel van de incidentele lasten is gefinancierd uit incidentele baten.

Verloop van het resultaat 2022

De jaarrekening geeft inzicht in de toestand van het resultaat over 2022 en de financiële positie op 31 december 2022.

Financiële positie

Het eigen vermogen van uw gemeente is per ultimo 2022 € 10,4 miljoen (2021: € 10,5 miljoen). Hiervan is € 5,6 miljoen in bestemmingsreserves opgenomen (2021: € 5,2 miljoen). De grootste bestemmingsreserve is € 4,3 miljoen en is voor de toekomstige kapitaallasten. Daarnaast tonen wij het verloop van het eigen vermogen van de afgelopen jaren.

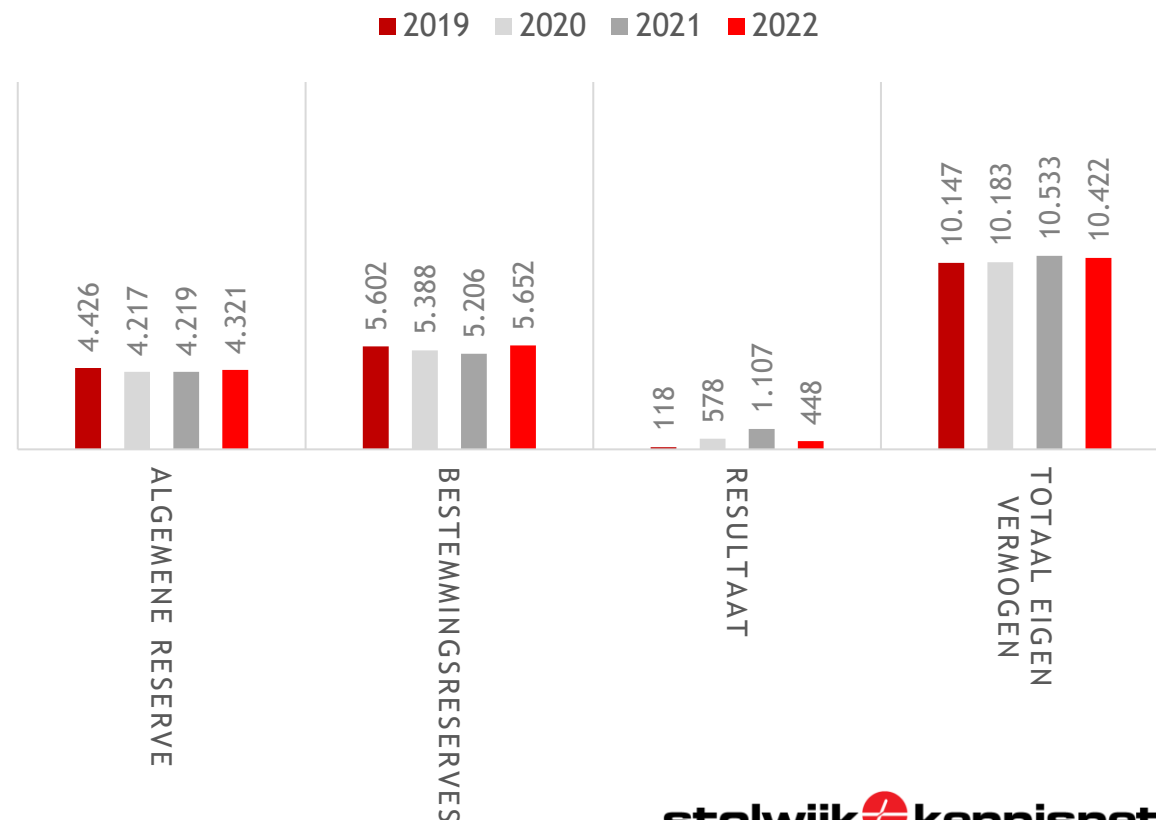
Het weerstandsvermogen is door uw gemeente als uitstekend geclassificeerd. De ratio is 11,75. De benodigde weerstandscapaciteit voor het afdekken van risico's is € 0,4 miljoen en de beschikbare weerstandscapaciteit is € 4,3 miljoen.

De solvabiliteit is 79% ten opzichte van vorig jaar ook 79%. Dit is fors hoger dan het gemiddelde van de Gelderse gemeenten volgens 'waar staat je gemeente.nl'.

Uw gemeente heeft per 31 december 2022 geen leningen opgenomen.

4.1 Financiële positie

VERLOOP EIGEN VERMOGEN

Bij onze controle hebben wij de informatiewaarde, leesbaarheid en naleving van wettelijke vereisten van de jaarstukken beoordeeld.

Kwaliteit van de jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit 3 onderdelen: De programma's, de paragrafen en de jaarrekening.

Wij vinden de structuur van de jaarstukken duidelijk. Uw gemeente kent 9 programma's die onderverdeeld zijn in de taakvelden. Daarnaast worden de algemene dekkingsmiddelen en overhead separaat gepresenteerd.

De kwaliteit van de toelichtingen is voldoende. Het inzicht in de begroting en de belangrijkste afwijkingen in de realisatie zijn in het jaarverslag per programma toegelicht.

Jaarverslag en paragrafen

Het jaarverslag en de paragrafen voldoen aan de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording met uitzondering van de toelichting op de mutaties in de reserves per programma.

Wij hebben geen tegenstrijdigheden tussen het jaarverslag en de jaarrekening 2022 gezien.

De nieuwe, verplichte paragraaf Wet Open Overheid is opgenomen. Hierin staat een toelichting van het uitgevoerde beleid voor de Wet Open Overheid.

4.2 Kwaliteit jaarstukken

Naleving van de verslaggevingsregels

Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn nageleefd. Hierin hebben wij geen (belangrijke) afwijkingen vastgesteld.

De verplichte beleidsindicatoren zijn in een bijlage bij de programma's opgenomen.

Verloop van de controle

Het opstellen van de jaarrekening is over het boekjaar 2022 zodanig gepland om aan de auditcommissie de gecontroleerde jaarrekening half juni 2023 voor te leggen.

Het concept van de jaarstukken was tijdig gereed en het jaarrekeningdossier bevatte in de basis voldoende onderbouwingen om de controle te kunnen uitvoeren. De afwikkeling was conform planning.

Wij kijken terug op een prettige en transparante samenwerking gedurende dit proces.

De kaderstelling nader toegelicht

Bij de controle van de rechtmatigheid gaan wij na of de lasten en baten en de balansmutaties juist, tijdig, volledig én met de geldende wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader, in overeenstemming zijn geweest. Wij hebben de baten en lasten en de balansmutaties over 2022 op rechtmatigheid gecontroleerd.

Begrotingscriterium

De Raad heeft besloten met 9 programma's te werken. Dit geeft een overzichtelijk beeld van de resultaten. U heeft het College van B&W toestemming gegeven om binnen de budgetten van de deelprogramma's, te opereren. Het College van B&W legt verantwoording af over de besteding op de programma's.

Wij hebben gecontroleerd of de begrotingsregels door het College van B&W zijn nageleefd.

- **Lasten**

Bij 3 programma's zijn overschrijdingen ten opzichte van de begroting ontstaan. De toelichting is voldoende en daarmee heeft de overschrijding geen invloed op ons oordeel over de begrotingsrechtmatigheid inzake de programma's.

- **Investerings**

Er is 1 investeringskrediet beperkt overschreden: de renovatie van de lift. De toelichting is voldoende en daarmee is de overschrijding wat ons betreft rechtmatig verantwoord.

4.3 Begrotingsrechtmatigheid

Programma (*€ 1.000)	Lasten Begroting	Lasten 2021	Overschrijding
0. Bestuur en ondersteuning	2.698	2.423	✓
1. Veiligheid	108	103	✓
2. Verkeer en vervoer	135	167	✗
3. Economie	4	2	✓
4. Onderwijs	747	703	✓
5. Sport, cultuur en recreatie	268	201	✓
6. Sociaal domein	634	999	✗
7. Volksgezondheid en milieu	799	547	✓
8. VHROSV	290	445	✗
Totaal	5.683	5.590	

Hier informeren wij u over onze bevindingen volgend uit de jaarrekening.

Schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen. Deze lichten wij hier kort toe.

- **Schattingen: Grondexploitatie**

De grondexploitatie de Del is in 2022 volledig afgerond met de opbrengst van € 545.000 door verkoop van de laatste kavel. De totale winst van deze grondexploitatie komt daarmee uit op € 4,43 miljoen.

- **Schattingen: Voorziening dubieuze debiteuren**

Zoals bij het overzicht van ons oordeel aangegeven is er geen voorziening voor dubieuze debiteuren gevormd. Er is een mogelijk risico van € 18.000, maar er is geen aanleiding om te verwachten dat dit niet wordt geïnd.

- **Schattingen: Voorziening riolering**

Een voorziening riolering dient te worden gebaseerd op een meerjaren-onderhoudsplan van maximaal 5 jaar oud. De voorziening per 31-12-2022 is gebaseerd op het rioleringsplan van 2019-2023. Wij achten de voorziening daarmee voldoende onderbouwd.

4.4 Overige bevindingen

- **Schattingen: Voorziening pensioenen wethouders**

De voorziening voor pensioen van wethouders is gebaseerd op actuariële berekeningen. Deze zijn door een derde partij opgesteld. De gehanteerde rekenrente van 2,472% is conform de circulaire van het Rijk. Wij vinden de voorziening daarmee voldoende onderbouwd.

- **Schattingen: Voorziening wachtgeld**

Na de wisseling van het College van B&W zijn er geen voormalige wethouders meer die aanspraak moeten maken op de wachtgeldregeling. Er is terecht geen voorziening wachtgeld opgenomen.

- **Schattingen: Voorziening verlofsparen / stuwmeer verlofuren**

In de CAO gemeenten is voorgeschreven dat medewerkers vanaf 2022 gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om verlof te sparen. Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft vanaf 2022 voor dat er een voorziening gevormd dient te worden voor het gevormde saldo verlofsparen en eventuele stuwmeren van verlof. Er is per 31 december 2022 nog geen beleid voor het verlofsparen opgesteld.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd het beleid voor het verlofsparen nader onder de aandacht te brengen bij het personeel en actief de mogelijkheid te bieden hier aan deel te nemen.

Er is geen stuwmeer aan verlofuren bij het personeel.

Hier informeren wij u over onze bevindingen volgend uit de jaarrekening.

4.4 Overige bevindingen

Prestatielevering

Wij hebben een steekproef uitgevoerd om de getrouwheid van de uitgaven te kunnen controleren. Alle facturen zijn door meerdere personen geautoriseerd voor levering van de goederen/diensten en de betaalbaarstelling.

Wij hebben het College van B&W wél geadviseerd de onderbouwing van de prestaties in de organisatie nader onder de aandacht te brengen.

Persoonsgebonden budgetten (PGB)

Uw gemeente heeft interne controle uitgevoerd op de verstrekking van de persoonsgebonden budgetten, zoals:

- bepaling totale last in de jaarrekening aan de hand van de prognose SVB;
- interne controles op het toekenningsproces;
- controle op de levering van de zorg;
- deugdelijke afwikkeling van de fraudesignalen van de SVB. Er zijn in 2021 geen fraudesignalen van de SVB ontvangen.

Door de organisatie wordt de uitnutting van de budgetten per budgethouder beoordeeld.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd deze beoordeling schriftelijk vast te leggen zodat deze bij de verbijzonderde interne controle kan worden meegenomen.

Aflossing effecten

In 2022 is de portefeuille effecten verkocht. De onderliggende bankafschriften zijn niet digitaal benaderbaar. De op schrift gestelde bankafschriften zijn niet voorhanden. Uit het opvolgende bankafschrift blijkt dat de effecten zijn verkocht.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de bankrekening bij de ABN AMRO op te heffen.

Hier informeren wij u over onze bevindingen volgend uit de jaarrekening.

IT omgeving

Volgens artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek zijn wij verplicht aan te geven of er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken. Deze bevindingen hebben wij bij de jaarrekeningcontrole niet geconstateerd.

Daarbij merken wij op dat onze jaarrekeningcontrole niet primair gericht is op het doen van uitspraken over de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen over de IT omgeving raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid hebben beoogd. Om volledig zicht te hebben op de betrouwbaarheid van alle geautomatiseerde systemen, ook die systemen zonder relatie naar de jaarrekening, is meer uitgebreid en specifiek gericht onderzoek noodzakelijk, wat niet past in de rol van de accountant bij de controle van de jaarrekening.

Wet Normering Topinkomens

De Wet Normering Topinkomens (WNT) regelt de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector. In deze wet zijn maximale vergoedingen vastgelegd voor de hoogte van de vergoeding aan topfunctionarissen en aan de ontslagvergoedingen. Voor 2022 is de maximale beloning vastgesteld op € 216.000 en € 75.000 ontslagvergoeding.

4.4 Overige bevindingen

In 2022 heeft de gemeentesecretaris ontslag genomen. Hiervan is geen schriftelijke correspondentie aanwezig. Op grond van de betalingen na afronding van het dienstverband hebben zagen wij dat er geen sprake is van een ontslaguitkering.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd afwikkelingen en afrekeningen bij einde dienstverbanden schriftelijk te bevestigen en te archiveren in de personeelsdossiers.

In het kader van de WNT attenderen wij u erop dat u de plicht heeft om uw WNT-verantwoording over het kalenderjaar 2022 via internet op een algemeen toegankelijke wijze openbaar te maken.

Interne controle wmo en jeugd door Rheden

Door de gemeente Rheden is de verbijzonderde interne controle op de verstrekking inzake de WMO en jeugd niet opgeleverd.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd schriftelijke afspraken te maken over de oplevering van de verbijzonderde interne controle door Rheden.

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening hebben wij een interimcontrole uitgevoerd. Over de bevindingen en aanbevelingen hebben wij in de managementbrief gerapporteerd.

Samenvatting managementbrief

Bij de interimcontrole hebben wij de algemene beheersing, de inrichting van de processen en de interne beheersingsmaatregelen beoordeeld. Naar aanleiding van de interimcontrole hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen in de managementbrief d.d. 4 november 2022 gerapporteerd aan de controlecommissie.

De financiële administratie en de planning en control is ingericht en is bij. Bijzondere aandacht is nodig voor noodzakelijke verantwoordings- en controle-informatie voor de uitbestede diensten en voor de continuïteit van de IT.

Risico's interne beheersing

In de managementbrief hebben wij per proces aangegeven welke risico's niet (geheel) worden afgedekt door interne beheersingsmaatregelen. Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als gevolg van het ontbreken van deze (voldoende) maatregelen afwijkingen bevat hebben wij aanvullende gegevenswerkzaamheden moeten verrichten om dit risico te verlagen.

Vanuit de controle hebben wij enkele aandachtspunten voor de jaarrekening 2022 meegegeven.

5.1 Interne beheersing

Rechtmatigheidsverantwoording

Tot en met het boekjaar 2022 verstrekken wij als accountant een controleverklaring met een oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid bij de jaarrekeningen van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf kalenderjaar 2023 wijzigt dit in enkel een oordeel inzake de getrouwheid.

Het College van B&W neemt vanaf 2023 een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening en licht daarmee haar handelen toe in relatie tot de wet- en regelgeving. De kaderstellende en controlerende rol van de Raad wordt hiermee versterkt. De implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording is een kans voor de Raad om het gesprek met het College van B&W te verdiepen.

Door opname van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening valt deze onder het getrouwheidsoordeel van de accountant. De accountant kijkt dus of de rechtmatigheidsverantwoording 'juist' is. Dit oordeel van de accountant over rechtmatigheidsverantwoording wordt meegewogen in het oordeel over de getrouwheid.

Afgelopen jaren heeft uw organisatie daartoe reeds voorbereidingen getroffen. Voor de definitieve invoering is het van belang de financiële verordening en de controleverordening aan te passen.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de rapportage over de uitkomsten en de rechtmatigheidsverantwoording over 2023 eind april 2024 gereed te hebben, vooruitlopend op de accountantscontrole.

Tijdens de jaarrekeningcontrole hebben wij een aantal aanvullende aandachtspunten voor de interne beheersing geconstateerd welke wij hier onder de aandacht brengen.

Europese aanbestedingen

Het volgen van de juiste inkoopprocedure is onderdeel van de rechtmatigheid. Is voldaan aan de geldende wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader. In het normenkader is het eigen inkoopbeleid, zoals vastgesteld door de gemeente, niet opgenomen omdat dit facultatief is. De landelijke wetgeving inzake de Europese aanbestedingen is een verplicht onderdeel van het normenkader.

Vanaf 2023 zal het College van B&W in haar rechtmatigheidsverantwoording zelf voorafgaand aan de accountantscontrole een oordeel moeten geven over de juistheid van de gevolgde inkoopprocedure, met name indien de inkopen een contractwaarde overschrijden van de grens waarbij Europees aanbesteed moet worden.

Naar aanleiding van onze controle van het afgelopen jaar hebben wij de volgende aandachtspunten voor de organisatie hierover.

- **Europese aanbestedingen: het contractenregister**

Er is een contractenregister beschikbaar waarin, indien voorhanden, contracten beheerd en gearchiveerd worden. Uit onze controle blijkt dat de contracten niet eenvoudig vindbaar zijn in deze software ofwel niet voorhanden zijn. Uitvraag in de organisatie is dan noodzakelijk.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om alle contracten in een contractenregister op te nemen, zodanig dat deze ook op een snelle, klantvriendelijke wijze vindbaar zijn.

5.2 Interne beheersing

- **Europese aanbestedingen: Verbijzonderde interne controle**

Door de organisatie is in 2022 verbijzonderde interne controle op de gevolgde inkoopprocedure uitgevoerd. Deze uitgevoerde verbijzonderde interne controle hebben wij, vooruitlopend op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, beoordeeld.

Op basis daarvan hebben wij hebben het College van B&W het volgende geadviseerd:

- *De keuze van de gevolgde inkoopprocedure vooraf vast te leggen in de inkoopdossiers;*
- *Standpunten over de gevolgde inkoopprocedure achteraf vast te leggen in een zogenaamde position paper;*
- *De interne controle te onderbouwen met de onderliggende contracten;*
- *Zichtbaar vast te leggen hoe vanuit de inkopen de gecontroleerde leveringen zijn geselecteerd;*
- *Een eenduidige, onderbouwde conclusie te trekken.*

- **Europese aanbestedingen: Dwingende spoed**

Als gevolg van de snelheid waarmee de opvang van Oekraïners door alle gemeenten is opgepakt, was inkoop van onder meer beveiliging, schoonmaak en dergelijke op korte termijn noodzakelijk. Volgens de aanbestedingsregels kon daarbij een uitzondering worden gemaakt voor Europees aanbesteden op grond van ‘dwingende spoed’ (artikel 32 AW). Als gevolg van de voortdurende oorlog zal mogelijk deze uitzondering komen te vervallen in 2023.

Tijdens de jaarrekeningcontrole hebben wij een aantal aanvullende aandachtspunten voor de interne beheersing geconstateerd welke wij hier onder de aandacht brengen.

Bouwleges

Jaarlijks wordt in de verordening het tarief vastgesteld. Dit tarief is voor 2022 vastgesteld op 2,15%. De facturen zijn echter opgesteld voor 2,05% (het tarief van voorgaand jaar). Dit leidt tot een beperkte afwijking aan niet ontvangen opbrengsten.

Er is geen subadministratie voor de verstrekte bouwleges met een aansluiting naar de financiële administratie.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd verbijzonderde interne controle uit te voeren op de juistheid van het gehanteerde tarief.

Daarnaast hebben wij het College van B&W geadviseerd een softwarematige oplossing te zoeken voor een subadministratie. Dit kan ook in Excel.

Energietoeslag

In 2022, maar ook in 2023, is energietoeslag uitgekeerd om de energiearmoede te beperken. De gemeente Rozendaal heeft daarvoor een beleidsregel opgesteld. Inwoners met een maximaal inkomen van 120% van de bijstandsnorm kunnen een beroep doen op deze regeling. Dit betreft ongeveer € 30.000.

5.2 Interne beheersing

Identificatie

De wijze waarop de gemeente de identiteit bij verstrekkingen uit de Participatiewet e.a., WMO en jeugd moet vaststellen is dwingend voorgeschreven in de wetgeving. Er moet zekerheid worden verkregen over de nationaliteit van de aanvrager en diens verblijfstitel.

In het kader van de rechtmatigheidscontrole dient te worden getoetst of de vaststelling van de identiteit van de belanghebbende en diens eventuele partner op een juiste wijze heeft plaatsgevonden. Bij het niet of onjuist vaststellen van de identiteit is er onzekerheid over de rechtmatigheid van de verstrekte voorziening.

Er is geen zicht op de wijze van identificeren bij het verstrekken van bovenstaande voorzieningen omdat de gemeente Rheden dit uitvoert.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd in beeld te brengen hoe het proces van de gemeente Rheden voor het identificeren van de burgers en deze bijbehorende vastleggingen is geregeld.

In het kader van de accountantscontrole blijkt echter dat op basis van het uitkeringsdossier niet altijd vastgesteld kan worden, of gevraagd is het identiteitsbewijs “ter inzage” te verstrekken. Derhalve is sprake van niet voldoende controle-informatie voor ons als accountant. Dit leidt tot een niet-financiële onrechtmatigheid. Dat betekent het niet naleven van (financiële) wetgeving zonder (directe) financiële gevolgen.

SiSa staat voor Single information en Single audit. Het is een systematiek van de Rijksoverheid over de verantwoording van specifieke uitkeringen. Hieronder geven wij onze inhoudelijke bevindingen weer.

Ontwikkeling Single Information Single Audit

Iedere gemeente kan extra geld krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. Gemeenten moeten elk jaar aan de Rijksoverheid melden of en hoe ze het geld hebben besteed. Dit doen zij via de methodiek SiSa: single information, single audit. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole. De informatie hiervoor wordt in een vast format opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening en voorzien van een controle door de accountant.

Door de coronacrisis, de toeslagenaffaire en het omzetten van doeluitkeringen naar specifieke uitkeringen op verzoek van de Algemene Rekenkamer is het aantal regelingen dat verantwoord moet worden via de SiSa-bijlage fors toegenomen in de afgelopen jaren.

Bij de gemeente Rozendaal waren er in 2017 2 specifieke uitkeringen met een verantwoordingsplicht via SiSa, in 2022 zijn dit er 14.

Deze toename vraagt veel tijd. De regelingen worden steeds complexer en dit vraagt een verdergaande samenwerking tussen meerdere afdelingen binnen de organisatie. Het proces voor het aanvragen en verantwoorden vraagt coördinatie, inrichting van de administratie en planning om te kunnen voldoen aan de voorwaarden om de specifieke uitkering uiteindelijk te kunnen ontvangen.

De kosten van de accountantscontrole en de inzet van eigen tijd neemt significant toe door deze extra regelingen en veel organisaties worstelen met het beheersbaar houden hiervan.

6. SiSa

Uit de verantwoording blijkt dat van veel beschikbaar gestelde middelen nauwelijks gebruik wordt gemaakt.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd in 2023 te beoordelen in hoeverre activiteiten gefinancierd kunnen worden uit de specifieke uitkeringen en daarop de administratie in te richten.

Onze bevindingen die naar voren zijn gekomen uit de controle op de SiSa regelingen willen we graag met u delen:

- **G4 Tozo: misbruik en oneigenlijk gebruik**

De gemeente Rozendaal heeft de uitvoerende taken inzake de Tozo uitbesteed aan Rheden. Het is niet bekend of is een Beleid misbruik en oneigenlijk gebruik opgesteld ter afwikkeling van de IB-signalen voor de Tozo.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd inzicht te verkrijgen in de maatregelen welke de gemeente Rheden hierop neemt.

SiSa staat voor Single information en Single audit. Het is een systematiek van de Rijksoverheid over de verantwoording van specifieke uitkeringen. Hieronder geven wij onze inhoudelijke bevindingen weer.

- **G10 Inburgering: Misbruik en oneigenlijk gebruik**

Vanaf 1 januari 2022 is het nieuwe inburgeringsstelsel ingegaan waarin de Wet Inburgering 2021 wordt uitgevoerd door gemeenten en verantwoord in SiSa 2022. Van gemeenten wordt verwacht dat zij in aanvulling op het bestaande beleid inzake Misbruik en Oneigenlijk Gebruik (M&O) specifiek aandacht aan de Wet Inburgering 2021 besteden.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd Beleid inzake Misbruik en oneigenlijk gebruik op te stellen en hierin de risicofactoren en maatregelen van de wet Inburgering op te nemen.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd in 2023 verbijzonderde interne controle uit te voeren op de bestedingen van inburgering.

6. SiSa

Wij hebben onze controle overeenkomstig de opdracht uitgevoerd en in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving.

Onze opdracht

De jaarrekening 2022 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het College van B&W. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening gecontroleerd.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van onze controlestandaarden voor de accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 213 van de gemeentewet), het door u vastgestelde controleprotocol én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt € 59.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 177.000 (3% van de lasten). Voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. De voor uw organisatie in 2022 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid. Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

7.1 Onze verantwoordelijkheid

Fraude

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan de Raad. Wij merken op, dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij de Raad.

De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging. Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Inzicht urenbesteding

Vanuit het programma 'In het publiek belang' van de NBA dienen wij de bestede uren van onze controlewerkzaamheden aan u te rapporteren. Voor uw inzicht verstrekken wij onderstaand een opgave van de tijdsbesteding (inclusief een schatting van nog te besteden uren voor de afronding van de jaarrekeningcontrole).

Uren	
Tekenend accountant	xxxx
Overige teamleden	Xxxx

Dank u voor de samenwerking

Publicatie jaarrekening

Wij adviseren om de jaarrekening, na vaststelling door de Raad, op de website van uw gemeente, te publiceren samen met de controleverklaring van de accountant. Hierdoor is het voor de gebruikers duidelijk dat dit de definitieve versie van de jaarrekening is en wat het oordeel van de accountant bij deze jaarrekening is.

Afsluiting

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,
Stolwijk Kelderman

dhr. R.H. Gosselink- Wolbrink RA

7.2 Afsluiting

Als kennisorganisatie levert SKN toegevoegde waarde die bijdraagt aan het duurzame succes van klanten en medewerkers

Toegevoegde waarde die bijdraagt aan uw duurzame succes

Samenwerkende specialisten

Binnen Stolwijk Kennisnetwerk bundelen wij een aantal kennisgebieden op financieel, bedrijfskundig, economisch en personeelsniveau. Vanuit deze verschillende disciplines hebben wij een 360 graden overzicht, zodat wij u beter en vollediger kunnen adviseren. Deze aanpak, waarbij specialisten en generalisten nauw samenwerken, leidt ertoe dat wij een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het duurzame succes van uw organisatie. Hoe wij dat doen? Dat leest u in het transparantieverslag op onze website.

Uw succes > www.stolwijkkennisnetwerk.nl

Bijlage 1

Fraude en continuïteit in controleverklaring

Hieronder geven wij u de passages weer die wij zullen opnemen in onze controleverklaring inzake onze controleaanpak fraude-risico's.

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het College van B&W inspeelt op frauderisico's. Ook hoe de Raad het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de Raad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Bijlage 1 deel controleverklaring

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de concerncontroller, de gemeentesecretaris en de portefeuillehouder financiën. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Bijlage 1 deel controleverklaring

Geïdentificeerd frauderisico

**Het risico dat het
management of
het College van
B&W maatregelen
van interne
beheersing
doorbreekt**

Controlewerkzaamheden en observaties

Het College van B&W en het management bevinden zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat zijn de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersings-maatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken.

Wij hebben specifiek aandacht besteed aan de effectiviteit van de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten. We hebben een aantal memoriaalboekingen gecontroleerd op basis van de omvang en de omschrijving. Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het overschrijven van interne beheersingsmaatregelen door het College van B&W of het management.

**Het risico dat
schattingsposten
onterecht door
het management
of het College
van B&W
beïnvloed worden**

Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op het opstellen van schattingen zoals voorzieningen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het maken van schattingen.

Bijlage 1 deel controleverklaring

Geïdentificeerd frauderisico

**Het risico dat
inkoopfacturen
betaald worden,
zonder dat hier
een prestatie
tegenover staat**

Controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

**Het risico dat
betaalbatches
ongeautoriseerd
worden aangepast
en naar verkeerde
bankrekeningnum
mers wordt
betaald**

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken bij het aanmaken van betalingen. Aanvullend hebben we data-analyse gedaan op alle bankmutaties.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de betalingen.

Hieronder geven wij u de passages weer die wij zullen opnemen in onze controleverklaring inzake de financiële risico's

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het College van B&W heeft de jaarrekening opgesteld waarbij inzicht is gegeven is de mate waarin de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te kunnen vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Onze controlewerkzaamheden om het inzicht, dat het College van B&W, geeft te evalueren en de beoordeling van de gehanteerde veronderstellingen omvatten onder andere:

- Kennisnemen van de toelichting op de financiële positie zoals deze is beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Kennisnemen van de beoordeling van de Provincie over de financiële positie inzake de begroting 2023 en evalueren of de daarbij behorende opmerkingen voldoende zijn toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Evalueren van het proces van risicoanalyse en de gehanteerde veronderstellingen die het College van B&W heeft gehanteerd bij de totstandkoming van de informatie opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen;

Bijlage 1 deel controleverklaring

- Evalueren of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben gekregen;
- Inwinnen van inlichtingen bij het College van B&W over zijn kennis van risico's na de periode van de door het College van B&W verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat de door het College van B&W gegeven inzicht aanvaardbaar is.

Bijlage 2

SiSa Tabel

fouten en onzekerheden

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2022 d.d. 8 februari 2023.

Bijlage 2 SiSa

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Geen	n.v.t.	n.v.t
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Geen	n.v.t.	n.v.t
C55	Aanpak energiearmoede	Geen	n.v.t.	n.v.t
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Geen	n.v.t.	n.v.t

Deze tabellen dient u samen met de overige verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2023 bij het CBS aan te leveren.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2022 d.d. 8 februari 2023.

Bijlage 2 SiSa

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Geen	n.v.t.	n.v.t
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2022 d.d. 8 februari 2023.

Bijlage 2 SiSa

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.

CONCEPT

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2022 d.d. 8 februari 2023.

Bijlage 2 SiSa

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 2_ gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 3_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 4_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 5_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2022 d.d. 8 februari 2023.

Bijlage 2 SiSa

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G10	Wet inburgering_ gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G12	Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T_ gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G12	Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G12	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2022 d.d. 8 februari 2023.

Bijlage 2 SiSa

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G13	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2022	Geen	n.v.t.	n.v.t
H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of Preventieaanpakken	Geen	n.v.t.	n.v.t.